

náleží orgánům lékařské komory, nýbrž podle § 17 zák. č. 114/1929 úřadům politickým, takže přípis komorní rady z 11. prosince 1930 jevil se opatřením přesahujícím meze působnosti lékařské komory.

Č. 12.307.

Živnostenské právo: I společenstvo s obvodem rozprostírajícím se na několik správních okresů je členem povinné okresní jednoty toho okresu, v jehož území má představenstvo jeho podle stanov své sídlo.

(Nález z 28. února 1936 č. 10.005/36.)

Prejudikatura: Boh. A 9371/31.

Věc: Společenstvo kapelníků pro obvod obchodní komory chebské, vyjmouc okres lounský, v Kynšperku n. O. (adv. Dr. Ant. Karel Dobe-
rauer z Kynšperku n. O.) proti rozh. zem. úřadu v Praze ze 16. května 1933 o členství v povinné jednotě živnostenských společenstev v polit. okrese falknovském ve Falknově n. O.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Výměrem z 19. ledna 1933 rozhodl okr. úřad ve Falknově n. O., že stěžující si společenstvo jest podle zákona členem povinné jednoty živnostenských společenstev v politickém okrese falknovském, poněvadž má nyní sídlo v Kynšperku n. O., tedy v obvodu řečené jednoty, jež podle § 1 svých stanov zahrnuje v sobě veškerá živnostenská společenstva politického okresu falknovského. Podotčeno bylo, že pro posouzení příslušnosti společenstva k povinné jednotě není rozhodný teritoriální rozsah působnosti společenstva, nýbrž jeho sídlo a že nezáleží na tom, má-li společenstvo své členy také v jiných okresech. Takové společenstvo jest již ex lege členem té povinné jednoty, v jejímž obvodu má výbor podle stanov své sídlo.

Odvolání společenstva nebylo nař. rozhodnutím vyhověno z důvodů výměru v odpor vzatého. K námitkám odvolání bylo poznamenáno, že členem povinné okr. jednoty živnostenských společenstev jest i takové živnostenské společenstvo, jehož obvod přesahuje území správního okresu, v němž představenstvo jeho má své sídlo. — — —

Ve věci samé uvažoval nss takto:

Zúčastněná povinná jednota živnostenských společenstev v politickém okrese falknovském je zřízena, jak se v § 1 jejích stanov konstatuje, na základě ustanovení 5. a 6. odst. § 130 c) živn. řádu a zahrnuje v sobě společenstva politického okresu falknovského. Je tedy nuceným sdružením všech společenstev ve správním okrese falknovském, vyjmouc společenstva obchodních živností v 7. odst. tohoto paragrafu zmíněná. Členy jejími jsou živnostenská společenstva a nikoli jednotliví členové společenstva. Podle ustanovení 1. odst. § 127 živn. řádu vykonává dozor nad společenstvem živnostenský úřad, v jehož obvodě má představenstvo společenstva podle stanov své sídlo. Z ustanovení toho plyne, že každé společenstvo jest přikázáno do toho správního okresu, v jehož obvodě má představenstvo jeho podle stanov své sídlo, čili je

společenstvem tohoto okresu a že nezáleží na tom, má-li své členy i v jiných okresích, a že okr. úřad, v jehož obvodě má společenstvo své sídlo, není živnostenským úřadem těch členů společenstva, kteří provozují živnost mimo území tohoto okr. úřadu. Je tedy i společenstvo s obvodem rozprostírajícím se na území několika správních okresů (§ 106 odst. 3) ex lege členem okr. jednoty povinné toho okresu, v jehož území má představenstvo jeho podle stanov své sídlo. Tuto zásadu vyslovil nss v nálezu Boh. A 9371/31 a trvá na ní i v tomto případě. Stížnost prohlašuje arci tento právní názor, na němž je založeno i nař. rozhodnutí, za nesprávný a hájí stanovisko, že členy povinné okr. jednoty mohou býti jen taková společenstva, jejichž obvod nepřesahuje území politického okresu. Že pojem okr. jednoty společenstev sluší podle úmyslu zákona vykládati jen v tom smyslu, že k jednotě mají a mohou příslušet jen živnostníci, kteří jsou v určitém okresu usedlí, to prý se podává jasně též z předpisů §§ 106, 130 c) odst. 5 a zvláště odst. 6 a z § 130 i) živn. řádu. Neboť živnostenská společenstva jsou vybudována čistě na principu teritoriálním.

Stížnosti nelze přisvědčiti.

Všeobecně dlužno vůči vývodům stížnosti konstatovati, že živn. řád připouští slučování živnostníků ve společenstva sice zásadně podle oboru živností a v rámci jedné neb několika sousedních obcí (§ 106 odst. 1: »Mezi těmi, kteří... provozují stejné nebo příbuzné živnosti v obci téže nebo v obcích sousedních...«), že však společenstva mohou podle okolností v sobě pojímat také živnostníky několika okresů a výjimečně i různorodé živnosti (§ 106 odst. 3) s tím účinkem, že živnostník, který provozuje v obvodu společenstva živnost, pro niž je společenstvo zřízeno, stává se, jakmile se v živnost uváže, členem společenstva (§ 107 odst. 1). Podrobuje-li pak živn. řád v § 127 odst. 1 společenstva dohledu onoho živnostenského úřadu, v jehož obvodu společenstvo podle stanov má své sídlo, činí tak právě též se zřetelem k tomu, že jest podle zákona přípustno, aby společenstvo v sobě slučovalo (jako u stěžujícího si společenstva samého) živnostníky, kteří živnost provozují v obvodech různých okresů politických.

Nejinak jest u jednot živnostenských společenstev. I tu jest podle zákona přípustno, aby se společenstva slučovala buď podle svého odborového příslušenství (analog. § 106 odst. 1: »kteří provozují stejné nebo příbuzné živnosti«) v jednoty odborové, anebo — není-li tu svazku odborového — v jednoty teritoriální pro určitá území, ať už okresu, obchodní a živnostenské komory, země (§ 130 c) odst. 1) anebo též širšího obvodu (srov. § 130 m) odst. 3). Stanoví-li pak § 130 l) odst. 2, že dozor nad jednotou vykonává onen živnostenský úřad, v jehož okresu jest její sídlo, podává se z tohoto ustanovení — stejně jako z § 127 odst. 1 pro společenstva —, že zákon tu počítá s tím, že jednoty mohou v sobě zahrnovati i společenstva z různých politických okresů, neboť jinak by nebylo zapotřebí určovati kompetenci dohlédacího úřadu vůbec a podle sídla jednoty zvláště.

Tento zákonný stav dokazuje, že všeobecně podle živn. řádu společenstva zahrnují ve svůj svazek živnostníky po případě i z různých

okresů politických, a že členy jednot jsou společenstva, ať jest jejich místní obvod jakýkoliv, tedy i taková společenstva, jichž členové vykonávají svoji živnost na území různých okresů politických.

Co tu bylo řečeno o jednotách živnostenských společenstev všeobecně, platí stejně i o jednotách, které jsou podle stanov obmezeny na obvod určitého okresu politického, čili o jednotách okresních, neboť živn. řád pro tento druh jednot z vyloučených všeobecných právních pravidel nijaké výjimky neustanovuje.

Proti tomuto názoru nelze se právem dovolávati předpisů § 130 c) odst. 5 a 6 živn. řádu.

Odst. 5 § 130 c) stanoví pouze, že zem. úřad může k návrhu jednoty vyššího řádu naříditi, že v obvodu jejím podle § 130 i) zřízené jednoty okresní mají býti činnými jako jednoty povinné. Jde tu o jednoty, které podle stanov jsou obmezeny na obvod politického okresu a zahrnují v sobě (§ 130 i) alespoň dvě třetiny všech společenstev anebo všech na společenstva živností řemeslných v tomto okresu, v obojím případě však alespoň tři společenstva. Prohlášení okresní jednoty za jednotu povinnou je tedy podmíněno tím, aby zahrnovala v sobě určitý počet společenstev v jejím okresu, t. j. těch společenstev, která v tomto okresu mají své sídlo, a jest pak bez právního významu, zdali jednotlivá společenstva, která tu přicházejí v úvahu, mají obvod širší s členstvem provozujícím živnost i mimo obvod dotyčného okresu politického, pokud jen lze říci, že jde o společenstvo toho okresu. Lze tu ostatně odkázati na důvodovou zprávu k osnově novely k živn. řádu z r. 1907 (Tisk 2141 příloh k sten. prot. posl. sněm. XVII. zasedání z r. 1905), v níž se za samozřejmé prohlašuje, že v § 130 i) jest ona odborná společenstva spoučítati, jichž obvod přesahuje dotyčný okres politický, pokud jen mají své sídlo v politickém okresu jednoty.

Nelze však stížnosti přisvědčiti ani pokud se k obhájení svého stanoviska dovolává hlavně odst. 6 § 130 c) živn. řádu.

Předpis tento dává do rukou zem. úřadu naříditi, že v určitých politických okresích obvodu jednoty vyššího řádu společenstva, spojující v sobě většinu živnostníků příslušných okresů, mají se sestoupiti v jednoty okresní podle § 130 i) a býti činnými jako jednoty povinné. Zřízení okresní jednoty z příkazu zem. úřadu pojí se tu arci na podmínku, že společenstva, jež se mají sestoupiti v povinnou jednotu okresní, musejí v sobě spojovati většinu živnostníků toho kterého okresu; avšak z této podmínky nelze pro právní stanovisko stížnosti nic dovoditi.

Citované ustanovení nepředpisuje, že by ona společenstva musela míti za členy pouze živnostníky, kteří provozují svoji živnost v okrese, čili že by byla obmezena na obvod tohoto okresu. Zákon tu požaduje toliko, aby většina živnostníků v okrese byla členy společenstev, která se mají spojit v jednotu, jinými slovy, aby tato společenstva ve svém celku, všechna dohromady, zahrnovala v sobě většinu živnostníků v okrese. Této podmínce může býti řádně vyhověno nejen tehdy, když všechna společenstva, která se mají spojit, teritoriální působností svojí se vztahují jen na dotyčný okres politický, nýbrž i tehdy, když teritoriální působnost některého neb některých společenstev jest širší a obvod poli-

tického okresu přesahuje. Pro účel 6. odst. § 130 c) počítají se z členstva těchto posledních společenstev právě jen ti členové, kteří svou živnost provozují v dotyčném okrese, kdežto k ostatním členům se vůbec nepřihlíží.

Správnost tohoto výkladu nemůže býti vyvrácena námitkou, že okr. úřad, který jest příslušný pro povinnou jednotu okresní, nemá vůbec zákonné kompetence vůči živnostníkům bydlícím mimo jeho obvod, neboť v rámci působnosti okresní povinné jednoty jako sdružení společenstev a nikoliv jednotlivých živnostníků tito jako jednotlivci s hlediska úkolů jednotě příslušejících v úvahu vůbec nepřicházejí. Nemůže proto ani nastati případ, který stížnost uvádí, že by okr. úřad příslušný pro jednotu mohl zasahovati do záležitostí živnostníků, bydlících mimo jeho obvod. Jednoty nejsou právě sdružením jednotlivých živnostníků, nýbrž společenstev. Otázka, zdali v tom kterém případě okresní jednotu vyhoví svým povinnostem vůči společenstvům, jež v sobě zahrnuje, jest ovšem pro zákonitost vyslovené povinnosti nuceného členství bez právního významu.

Jest ovšem pravda, že podle stanov nemá stěžující si společenstvo výslovně své sídlo v okrese falknovském, nýbrž že sídlo jeho se mění podle toho, kde bydlí starosta, a že by tedy pro případ volby nového starosty, má-li tento své bydliště v jiném okrese, přestalo býti členem povinné jednoty falknovské a mohlo se takto podle sídla starosty postupně státi členem různých jednot povinných. Leč příčinu této nestálosti nelze hledati v nesprávném výkladu zákona, nýbrž ve zmíněném znění stanov.

Je-li mimo spor, že okresní jednotu společenstev ve Falknově jest povinnou jednotou po rozumu § 130 c) živn. řádu, a že stěžující si společenstvo v rozhodné době mělo podle stanov své sídlo v okrese falknovském, tedy v obvodu povinné jednoty okresní, pak jest napadený výrok žal. úřadu, že stěžující si společenstvo jest podle zákona členem této jednoty, ve shodě se zákonem.

Č. 12.308.

Zaměstnanci veřejní. — Legionáři: * Před účinností zákona č. 279/1934 Sb. zůstává služební doba legionářská při určení služebního pořadí úředníka podle § 20 plat. zákona č. 103/1926 Sb. mimo úvahu.

(Nález z 29. února 1936 č. 19.294/33.)

Prejudikatura: Boh. A 10.888/33.

Věc: Richard P. v Bratislavě proti rozh. min. spravedlnosti z 28. července 1933 o služebním pořadí.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: St-1 jest legionářem a vykazuje služební dobu legionářskou v rozsahu 9 roků 3 měsíců. Od 1. srpna 1921 ustanoven byl kancelářským pomocníkem a od 1. února 1922 kancelářským oficiantem u soudu. Usnesením soudní tabule v Bratislavě z 25. ledna 1926 jmenován byl soudním kancelistou u sedrie v Bratislavě.